

Handläggare
Sofia Regnell
Telefon: 08-508 09 021

Till
Östermalms stadsdelsnämnd
2015-08-27

Remiss av samråd om förslag till föreskrifter om anmälan för samråd samt konsekvensutredning Kungliga Nationalstadsparken, Lidingö, Solna och Stockholms kommuner

Remiss från Kommunstyrelsen, miljöroteln, dnr 135 – 001035/2015

Förvaltningens förslag till beslut

Remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Teenie Bennerholt
t.f. stadsdelsdirektör

Britt Mattsson
avdelningschef

Sammanfattning

Länsstyrelsen har tagit fram ett förslag till föreskrifter om anmälan för samråd enligt 12 kap. 6 § andra stycket miljöbalken. Innebörden av förslaget är att en anmälan för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken alltid ska göras för vissa verksamheter eller åtgärder som kan skada naturmiljön i Kungliga Nationalstadsparken. Det rör i huvudsak om åtgärder som kan skada skyddsvärda träd och anläggandet av vissa grusade eller på annat sätt hårdgjorda ytor som tar vegetationstäckt mark i anspråk.

Länsstyrelsen har vidare tagit fram en konsekvensutredning enligt förordningen (2007: 1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Förvaltningen delar länsstyrelsens uppfattning om att det är viktigt att värna Nationalstadsparkens parklandskap och naturmiljöer samt ser positivt på de förslag till reglering som remissen anger. Förvaltningen anser dock att det bör förtydligas hur efterlevnad av föreskrifterna ska kontrolleras och vilken påföljd som ska ges utifall reglerna överträds, då detta inte framgår i remissen.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har bjudit in bland annat Österalms stadsdelsnämnd till samråd om förslag till föreskrifter om anmälan för samråd samt konsekvensutredning för Kungliga Nationalstadsparken. Potentiella hot mot Nationalstadsparkens parklandskap och naturmiljöer är exploatering av olika slag, exempelvis genom omföring av parklandskap och naturmiljö till annan markanvändning. Det kan också röra sig om mindre åtgärder som var för sig eller sammantaget kan utgöra ett hot mot värdena, exempelvis avverkning av skyddsvärda träd eller att vegetationstäckt mark tas i anspråk. Med ett skyddsvärt träd avses ett träd med en stamomkrets om minst 125 cm (ca 40 cm i diameter) samt träd av alla trädslag med utvecklad hållighet med mulm i huvudstammen.

Skyddsbestämmelserna för Nationalstadsparken 4 kap. 7 § miljöbalken omfattar inte alla åtgärder som kan skada området värden. För att skydda Nationalstadsparkens värden behöver sådana mindre åtgärder hanteras genom andra typer av skyddsbestämmelser.

Frågan om skyddsvärda träd i Nationalstadsparken har utretts en längre tid. År 2011 beslutade kommunfullmäktige i Solna respektive Stockholms stad om att inrätta ett interimistiskt skydd för viss tid enligt 7 kap. 24 § miljöbalken för vissa träd i Nationalstadsparken. Därefter har kommunerna beslutat om ett permanent skydd i form tilläggsbestämmelser till flertalet av befintliga detaljplaner i Nationalstadsparken. Tilläggsbestämmelserna i dessa planer innebär att skyddsvärda träd inte får skadas eller fällas. Marklov kan under vissa förutsättningar medges för trädfällning.

Parallellt med att kommunerna har hanterat frågan om ett långsiktigt skydd av värdefulla träd inom flertalet detaljplanebelagda områden har Länsstyrelsen utrett frågan om skyddsbestämmelser för skyddsvärda träd inom resterande delar av Nationalstadsparken, samt även bedömt behovet av reglering av vissa andra åtgärder som kan påverka området negativt. Den föreslagna regleringen innebär att bland annat fällning av levande eller döda skyddsvärda träd samt och anläggande av grusade och grusade eller hårdgjorda ytor större än 200 kvadratmeter som tar vegetationstäckt mark i anspråk anmälas för samråd.

Ärendet

Konsekvensutredning

Alternativa lösningar som har övervägts är områdesskydd enligt 7 kap. miljöbalken exempelvis, naturreservat och naturminne, samt naturvårdsavtal enligt 7 kap. 3 § jordabalken. Alternativen bedöms vara olämpliga av olika skäl. Övriga skyddsformer i miljöbalken är dåligt anpassade för en situation då endast vissa åtgärder bedöms behöva regleras. Naturvårdsavtal bedöms vara olämpligt då det bör vara generella regler som gäller och inte endast överenskommelser med fastighetsägaren.

Utan reglering bedöms skador på Nationalstadsparkens natur- och kulturvärden kunna uppstå. Det är främst fastighetsägare och markförvaltare inom Nationalstadsparken som berörs av regleringen.

Konsekvenser av reglering

Anmälningssärendet innebär visst administrativt merarbete genom att en anmälan ska upprättas innan åtgärder genomförs. Merarbetet bedöms inte vara särskilt betydande eftersom planering av åtgärder ändå normalt behöver ske och att denna kan samordnas med framtagande av handlingar som behövs för anmälan.

Verksamhetsutövaren måste också invänta att tidsfristen sex veckor löper ut innan åtgärden kan genomföras. Inte heller detta bedöms vara någon betydande inskränkning. Antalet ärenden som kommer bli föremål för anmälan är svårbedömt, men troligen ligger det inom intervallet 10-30 ärenden per år inom Nationalstadsparken.

De aktuella kommunerna inom Nationalstadsparken påverkas genom att de är fastighetsägare i området och därmed omfattas av föreskrifterna.

Föreskrifter om anmälan för samråd

Enligt Länsstyrelsens förslag ska följande åtgärder som avser skyddsvärda träd anmälas

1. Fällning av levande eller döda skyddsvärda träd
2. Kraftig beskärning av levande skyddsvärda träd genom att grenar över 10 cm i diametern tas bort
3. Bortforsling eller upparbetning av stam av döda träd eller vindfällen större veddepå med naturvårdssyfte inom Kungliga Nationalstadsparken.
4. Grävning som påverkar rotzonen, uppläggning av massor eller hårdgöring av mark som inte tidigare varit hårdgjord

inom två meter från ytterkanter på kronan hos levande skyddsvärda träd

Enligt förslaget ska även anläggande av grusade eller hårdgjorda ytor större än 200 kvadratmeter som tar vegetationstäckt mark i anspråk anmälas för samråd.

Undantag från anmälningsskyldigheten

Följande åtgärder som avser skyddsvärda träd behöver inte anmälas för samråd

1. Om åtgärden ska utföras inom ett område som omfattas av en detaljplan enligt plan- och bygglagen eller motsvarande äldre bestämmelser, där avverkning av träd regleras i planbestämmelserna.
2. Avverkning av enstaka skyddsvärda träd eller borttagande av grenar som utgör en akut risk för skada på människor eller egendom om risken för skada är så överhängande att anmälningsförfarandet inte kan inväntas. Länsstyrelsen ska dock snarats underrättas om sådana akuta åtgärder
3. Borttagande av grenar på skyddsvärda träd i syfte att underhålla befintlig ledningsgata eller behålla framkomligheten på angränsande väg eller gata

Följande åtgärder som avser anläggande av grusade eller på annat sätt hårdgjorda ytor som tar vegetationstäckt mark i anspråk behöver inte anmälas för samråd

1. Om åtgärden ska utföras inom ett område som omfattas av en detaljplan enligt plan- och bygglagen eller motsvarande äldre bestämmelser
2. Om åtgärden utförs i enlighet med bygglov enligt plan- och bygglagen

Skyldighet att göra en anmälan för samråd gäller inte heller byggande av allmän väg eller byggande av järnväg om verksamheten eller åtgärden anges i en fastställd vägplan enligt väglagen eller i en fastställd järnvägsplan enligt lagen om byggande av järnväg. Enligt miljöbalken följer också att åtgärder på mark som omfattas av skogsvårdslagen och avser avverkning eller andra skogsbruksåtgärder kan behöva anmälas för samråd hos Skogsstyrelsen istället för att anmälas till Länsstyrelsen.

Skälen för Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen har, efter att ha övervägt olika åtgärder, funnit att föreskrifter om anmälan för samråd enligt 12 kap 6§ är en lämplig form för att nå skyddssyftet. Genom införandet av föreskrifter tydliggörs att en anmälan för samråd alltid ska ske för vissa typer av

åtgärder. Länsstyrelsen kan efter anmälan enligt bestämmelserna i 1 kap 6 § miljöbalken förelägga om försiktighetsmått, om det behövs, förbjuda åtgärden.

Länsstyrelsens bedömning

Kungliga Nationalstadsparken hyser höga natur- och kulturvärden på både nationell och internationell nivå.

Eftersom skyddsbestämmelserna i 4 kap 7§ i miljöbalken inte tillämpas för alla slag av verksamheter eller åtgärder finns en risk att Nationalstadsparkens värden skadas. Detta kan på sikt ge en negativ påverkan på Nationalstadsparkens värden i sin helhet. För att få kännedom om planerade åtgärder och möjlighet att besluta om eventuella skyddsåtgärder bedömer Länsstyrelsen att föreskrifter enligt 12 kap 6§ miljöbalken bör införas för vissa slag av åtgärder. Tillsammans med Stockholms och Solnas stads beslut om skyddsbestämmelser för träd inom vissa detaljplanebelagda områden bedöms sådana föreskrifter ge förbättrade möjligheter att långsiktigt trygga Nationalstadsparkens värden.

Länsstyrelsen bedömer att föreskrifterna om anmälan för samråd i det aktuella området är förenliga med de fördjupade översiktsplanerna för Nationalstadsparken inom Stockholms, Solnas och Lidingö stads. Föreskrifterna bedöms vidare ligga i linje med den vård- och utvecklingsplan för Nationalstadsparken som beslutats av Länsstyrelsen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av parkmiljöavdelningen norra innerstaden.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen delar länsstyrelsens uppfattning om att det är viktigt att värna Nationalstadsparkens parklandskap och naturmiljöer samt ser positivt på de förslag till reglering som remissen anger.

Förvaltningen anser dock att det bör förtydligas hur efterlevnad av föreskrifterna ska kontrolleras och vilken påföljd som ska ges utifall reglerna överträds, då detta inte framgår i remissen.

Bilagor

1. Förslag till beslut om föreskrifter om anmälan för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken inom Kungliga Nationalstadsparken, Länsstyrelsen Stockholm 2015-06-05
2. Konsekvensutredning enligt förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, Länsstyrelsen i Stockholm 2015-06-05